

[Morten Lange.]

til en overordentlig koldsindighed, der helst skulle være stigende i de kommende år, hvor problemet om levnedsmiddeloverproduktion i den vestlige verden vil være tiltagende. Jeg tror snarere, vi skulle se alvorligt på at få en konference i gang om levnedsmiddelforsyningerne i de vesteuropæiske lande, så vi havde fundet vore egne ben, inden vi, som vi i realiteten gør, begyndte at løse vore egne problemer ved en eksport af levnedsmidler på det ene eller andet vilkår. Mit synspunkt i denne sag er, har altid været og er fortsat, at den virkelige hjælp giver man u-landene ved at lære dem at dyrke nogle flere og nogle bedre afgrøder, og her er der jo betydelige muligheder. Fra anden side af min virksomhed erindrer jeg, at plantesygdommene ødelægger afgrøderne i et omfang, der er ca. det dobbelte af verdenshandelen. Det vil med andre ord sige, at vi, da disse plantesygdomme væsentligt er udbredt i udviklingslandene, ved en passende koncentreret bistand til indsats imod plantesygdomme og andet virkelig kunne yde en ganske betydelig hjælp til oparbejdning af en levnedsmiddelproduktion dér, hvor den skal bruges. Det vil være et konstruktivt bidrag og noget helt andet, end at vi blot sender af vor overflod, som hyppigt er en byrde for os selv. Jeg er glad for, at man har opretholdt betydelige restriktioner på levnedsmiddelexporten inden for u-landsbistandens systematik. Jeg håber, man vil blive ved med det og nøjes med landbrugsbistand i form af udsendelse af avlsvæg, eller hvad man ellers kan finde på af konstruktiv hjælp, som virkelig betyder noget for udviklingen af landbruget i det pågældende land.

Som sagt kan jeg naturligvis tilslutte mig, at beløbsrammen sættes i vejret, og ligesom andre ordførere vil jeg sige, at hvis rammen skal sættes yderligere i vejret eller forbrugstempoet i øvrigt sættes op, skal det ikke støde på modstand fra mit parti. Men jeg skal samtidig understrege, at vi følger anvendelsen ikke mindst af disse lånemidler med temmelig stor omhu. Vi håber, at ud-

valgsarbejdet vil vise, at man fører en konstruktiv og fornuftig politik, men vi har en fornemmelse af, at en yderligere liberalisering, som det hedder, kunne være en hjælp for udviklingslandene til at sikre, at de midler, som bliver stillet til rådighed, også virkelig bliver anvendt effektivt.

**Sigsgaard:** Det har været glædeligt at høre, at to af ordførerne har været inde på spørgsmålet om, hvorvidt det nu også er rimeligt, at vi fortsat låner penge ud til udviklingslandene. Jeg er ganske enig med dem og skal ikke føje mange bemærkninger til på det punkt. Det oplyses i bemærkningerne, at afdragene hidtil har andraget i alt 5 mill. kr., og at de vil stige ret hastigt nu. Store beløb bliver der dog trods alt ikke tale om; de har ikke overvældende betydning for Danmark, men kan derimod få ganske stor betydning for udviklingslandene. I Latinamerika udgør renter og afdrag af statslån allerede nu 15-20 pct. af eksportindtægterne, i et land som Tyrkiet f. eks. udgør de 20 pct., og procenterne er voksende. Dette understreger det fremsatte ønske om, at man overvejer, hvorvidt vi skal forlade låneformen. Jeg vil gerne stille ministeren det spørgsmål, om han har overvejet det, eller om han har overvejet i hvert fald at foretage lempelser i lånevilkårene.

Desværre er der efter bemærkningerne til lovforslaget at dømme ikke så forfærdelig meget håb, om, at regeringen vil høre op med at stille som betingelse for ydelse af lån, at pengene anvendes til køb her i Danmark. Ministeren gør i fremsættelsestalen Danmarks stilling afhængig af det, der kaldes de store donorlande. Nu er det jo sådan, at vi i mangfoldige spørgsmål af udenrigspolitisk karakter følger vore store allierede, men jeg må altså indrømme, at det ikke står mig helt klart, hvorfor det skulle være så nødvendigt netop på dette område, og det håber jeg meget at ministeren vil kommentere. Sverige stiller ikke sådanne betingelser, og man kunne så stille spørgsmålet: hvordan kan Sverige opgive betingelserne, når Dan-